

Handläggare
Leif Nilsson
Telefon: 08-508 28 7000

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2016-03-15 p 12

Tillsynsrapport - Exploateringsprojekt 2015

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten ” Exploateringsprojekt – Tillsynsrapport 2015”.
- 2 Överlämna rapporten till Trafikverket och Exploateringsnamnden.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningens tillsyn inom verksamheten exploateringsprojekt bedrivs på byggnation av nya infrastrukturprojekt eller ombyggnad av befintlig infrastruktur som är så omfattande att den är att betrakta som nybyggnation. Tillsyn bedrivs även på nybyggnation av bostäder.

Verksamhetens huvudsakliga miljöpåverkan består av buller i form av dels luftljud från t.ex. pålning, spontning och schaktning, dels stomljud från borrhning i och sprängning av berg.

Utsläpp till luft som genereras av infrastrukturprojekt är kväveoxider, bensen, växthusgaser, inandningsbara partiklar (PM10). Kvävedioxid, bensen och partiklar (PM 10) har en negativ inverkan på människors hälsa. Växthusgaserna påverkar det globala klimatet.

Utsläpp till mark och vatten kommer av användandet av sprängämnen som gör att kväverester hamnar på sprängstenarna och i läns hållningsvatten som är i kontakt med stenarna kan därmed få förhöjda halter av kväve. Hantering av kemikalier och avfall inom verksamhetsområdet kan vid felaktig hantering öka risken för

miljöpåverkan genom t.ex. direktutsläpp i recipient eller genom att markytor förorenas genom dropp och spill från t.ex. drivmedelstankar. Felaktig användning av kemiska tätningsmedel kan bidra till att grundvatten förorenas. Uppställningsplatser för arbetsfordon kan genom dropp och spill bidra till markföroreningar. Vid nyetablering av infrastruktur och etablering av tillfälliga arbetsområden kan värdefulla naturområden utnyttjas och ge upphov till ytförluster och/eller barriärer.

Under 2015 har stora byggprojekt som Norra Länken och nya E18 mellan Hjulsta-Kista med intilliggande lokalgata till stora delar färdigställt och tagits i drift. Även arbetet med Citybanan har trappats ned och primärt pågår installationsarbeten. Det har under året tillkommit projekt, så som överdäckning av Värtabanen samt nya tunnelbanan som består av tre grenar som för närvarande är i planeringsfasen, ansökan om vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken för den första etappen Akalla – Barkarby lämnades in till mark- och miljödomstolen i slutet av december 2015.

Förvaltningen har under året lagt ned en stor del av tiden på remisshantering samt deltagande vid domstolsförhandlingar i Mark- och miljööverdomstolen gällande E4 Förbifart Stockholm. Nämnden överklagade mark- och miljödomstolens deldom M 3346-11 om tillstånd till vattenverksamhet vid byggande och drift av Förbifart Stockholm, MHN 2015-02-17. Nämnden överklagade domen i fråga om bullervillkoren samt frågan om kompensationsåtgärder och Mark- och miljööverdomstolen gav nämnden rätt i huvudsak. Nämnden var även remissinstans i Mark- och miljööverdomstolens mål M 3345-11 avseendeanläggande och drift av tillfälliga hamnar vid Sättra Varv. I detta mål yrkade Trafikverket på prøvotidsvillkor i bullerfrågan vad avser driften av hamnen. I egenskap av remissinstans tillstyrkte nämnden prøvotidsvillkor enligt Trafikverkets yrkanden gällande luftburet buller från hamnverksamheten vilket också föreskrevs av domstolen.

Under året har även en remiss från mark- och miljödomstolen avseende ansökan om vattenverksamhet för Svenska Kraftnäts nya ledningstunnel City Link etapp två handlagts.

Miljöförvaltningens tillsynsarbete gentemot Trafikverket har visat att Trafikverket har en fortsatt mycket god egenkontroll och hanterar uppkomna miljöfrågor på ett bra sätt. Det är t.ex. mycket få klagomål på buller som kommer in direkt till förvaltningen med hänsyn till det stora antal människor som berörs av de pågående byggena. Detta tyder på en väl fungerande egenkontroll hos Trafikverket kring innehållande av bullernivåer, arbetstider och god information till allmänheten.

Förvaltningen ser även mycket positivt på att staden och Trafikverket inom nya projekt som projekt Slussen och Förbifarten samt kommande projekt som nya tunnelbanan tillvaratar goda exempel och erfarenheter från tidigare byggprojekt inom staden. Det sker genom inhämtande av erfarenheter från tidigare projekt och att miljöförvaltningen är med i

samråd och framtagandet av kontrollprogram. Detta arbetssätt bidrar till både en god egenkontroll och en väl fungerande dialog med tillsynsmyndigheten.

När det gäller byggande av bostäder samt andra mindre exploateringsprojekt som utförs av olika byggherrar (bl.a. PEAB, Skanska, JM, NCC, enskilda bostadsrättsföreningar och bostadsbolag) visar utförda inspektioner under 2015 att miljöaspekterna i regel hanteras tillfredställande. Förvaltningen ser i huvudsak två områden som bör förbättras, hanteringen av förorenat vatten från byggplatser samt förebyggande arbete kring buller från byggnationen. Hanteringen av förorenat vatten skiljer sig mellan olika projekt, från att ha fullgod rening till att inte ha någon alls och att inte ta frågan i beaktande. Samma skillnader ses i bullerfrågan, där en del projekt har föranletts av omfattande dialog och information till närboende medan vissa projekt inte har något förebyggande arbete alls. Förvaltningen har därför haft ett ökat fokus på dessa två områden under 2015 och arbetet fortsätter under 2016.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Rapporten ” Exploateringsprojekt – Tillsynsrapport 2015”